

Hvad er ”udviklingsbasering”?

Niels Krause-Jensen
Efter- og videreuddannelsesdivisionen
VIA, Århus

Dialogmøde for diplomundervisere
Odense, efterår 09

Udviklingsbaseret

- *“One is often bewitched by a word”* (Wittgenstein: On Certainty, § 435)
- *“But the picture seems to spare us this work: it already points to a particular use. This is how it takes us in.”* (Wittgenstein: Philosophical Investigations, introduction VII)

Bekendtgørelse af lov om professionshøjskoler for videregående uddannelser

Professionshøjskolernes formål og opgaver

- § 3., Stk. 3. En professionshøjskole skal sikre, **at uddannelsernes videngrundlag er karakteriseret ved professions- og udviklingsbaseret, bl.a. gennem samarbejde med relevante forskningsinstitutioner.**

Lov om erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser

Formål m.v.

- § 1. Undervisningsministeren tilrettelægger erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser i et samordnet videregående uddannelsessystem.
- Stk. 2. Formålet med et samordnet videregående uddannelsessystem er at sikre praksisnære uddannelser, der på et internationalt niveau imødekommer behovet for kvalificeret arbejdskraft i den private og den offentlige sektor, **og hvis videngrundlag er karakteriseret ved erhvervs- og professionsbaseret samt udviklingsbaseret.**

Diverse fortolkninger - undervisningsministeriet

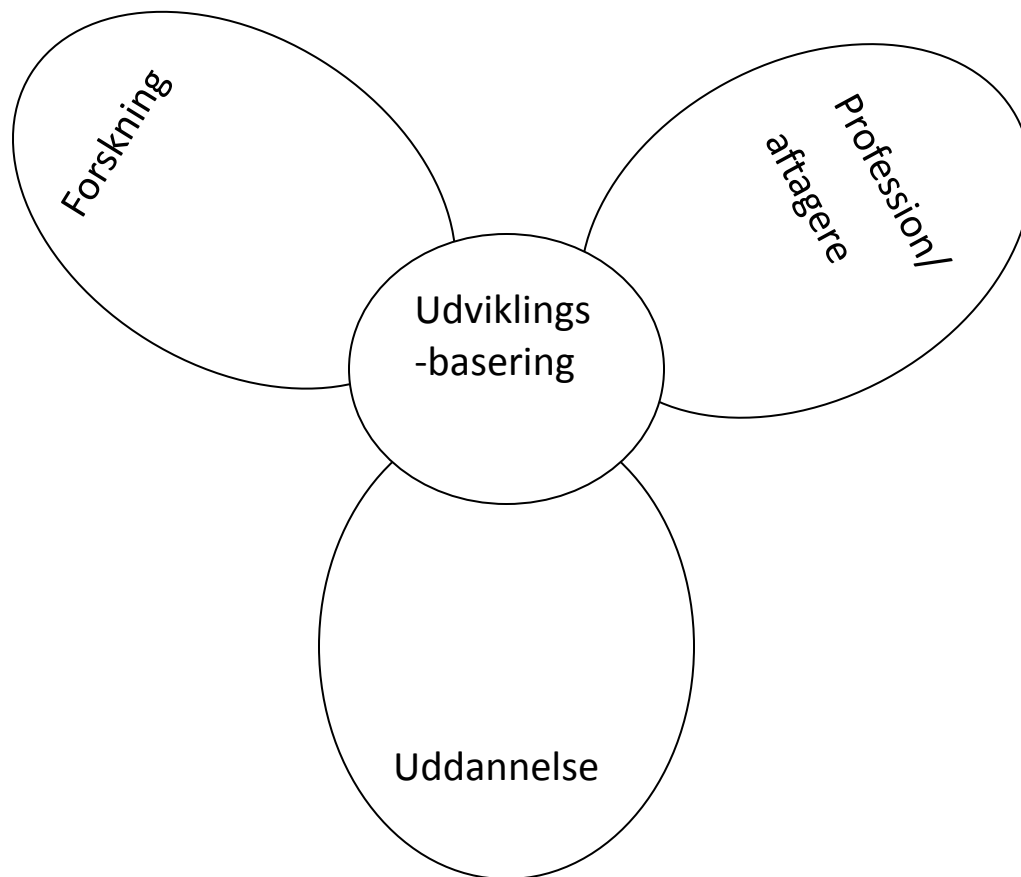
- ”Professionel viden – hvordan kan den anvendes bedre?” (Rådet for mellemlange videregående uddannelser, 2007)
- ”Oplæg om inddragelse af Den nyeste viden i erhvervsakademiuddannelserne og professionsbacheloruddannelserne” (Rådet for erhvervsakademiuddannelser og professionsbacheloruddannelser, august 2009)
- ”Rapport om udviklingsbaseret i de videregående uddannelser på Undervisningsministeriets område” (Undervisningsministeriet, august 2008)

Fra forskningstilknytning til udviklingsbasering

- CVU`ernes ”forskningstilknytning”.
  - Uklarheder
  - Intet værn mod den klassiske nedsivningslogik
- ”Udviklingsbasering” skal forståes som en særlig vidensbase der er parallel til universiteternes ”forskningsbasering”.
 (“Professionel viden – hvordan kan den anvendes bedre?” MVU-Rådet, 2007)

Udviklingsbaseringsens treklang

(Undervisningsministeriet, august 2008)

Udviklingsbasering

(Undervisningsministeriet, august 2008)

Tre videnformer der virker sammen:

- *Forskningsviden er karakteriseret ved, at den er teoribaseret og generaliseret, søger at forklare eller forstå, men ikke nødvendigvis kan vejlede praksis*
- *Udviklingsviden er karakteriseret ved at den søger at forklare praksis for at kunne intervenere. Den belyser på en gang et særligt fagligt eller tværfagligt domæne og inddrager samtidigt de processer hvori viden opstår og deles.*
- *Praksisviden er karakteriseret ved den er erfaringsbaseret og lokal, men ikke nødvendigvis er overførbart til andre sammenhænge.*

Udviklingsbaserings ingredienser ...

Tættere sammenhæng mellem "forskning, generering af ny viden og konkret professionel praksis".

- Fokus på "transmissioner" ("videnstrømme"), mellem forskning, uddannelse og praksis.
- Fra "videnshierarki" - til vidensformernes "konstruktive samspil"
- Herigennem kvalitetssikring af både forskning, uddannelse og professionel praksis. (MVU, 2007).

At fremme udvikling af "anvendelsesorienteret professionsviden"

- At fremme viden om "hvad der virker". Dvs. dokumentation og evidensbaseret viden om effekt
(MVU,2007)

Institutionelt:

- Fokus på samarbejdsrelationer og videndeling mellem universiteter, professionshøjskoler og konkret professionelt arbejde.

Ved vi nu hvad "udviklingsbasering" er?

- Hvad vil det sige, at være "baseret" på udvikling?
I modsætning til hvad?
- Hvem, eller hvad skal udvikles?
- Hvem har gavn af udviklingen?
- Hvem skal udvikle?
- I hvilken retning skal der udvikles?

Igen : Hvad er udviklingsbasering?

”Udviklingsbaserings” kontekst - lille sproganalyse

En familie af begreber:

(Jf. tekster fra Undervisningsministeriet, Professionshøjskolernes værdigrundlag, strategier, rapporter etc.)

- *Vidensudvikling, udviklingsviden, vidensbasering, kvalitetsudvikling, udviklingsbasering, udviklingsorientering, videndeling, kompetenceudvikling, innovation etc.*
- Vidensamfundets dogmatik
- Hvad karakteriserer dette ”slægtskab” af begreber?

”Udviklingsbaserings” kontekst - lille sproganalyse

En familie af begreber som er svære at betydningsbestemme.

- flydende betegnere, labil semantik. Bakker typisk hinanden op cirkulært

”For at skabe videndeling og innovation må vi have en udviklingsbaseret tilgang”, men man kan også sige: ”For at skabe en udviklingsbaseret tilgang må vi satse på videndeling og innovation”.

- **Eller:** *”Vi arbejder udviklingsorienteret for herigennem at skabe kompetenceudvikling og øge den organisatoriske refleksivitet”, men man kan også sige: ”Vi arbejder med kompetenceudvikling og organisatorisk refleksivitet for herigennem, at skabe udviklingsorientering”.*

”Udviklingsbaserings” kontekst - lille sproganalyse

- En familie af begreber som er principielt ”positive”. Dvs. de kan for det meste ikke (meningsfuldt) negeres
- ”Udviklingsbaserings – nej, det er ikke noget for os”. ”Udviklingsviden og innovation – det må vi for enhver pris undgå”.
- ”Naturaliserede” sandheder. Selvlegitimerende. Unddrager sig krav om begrundelse.
- En modsigelsesfri diskurs?

Udviklingsbegrebets uddannelsespolitiske pol-vending

Fra:

- forbundet med "mod-kultur", "frigørelsesdiskurs" (Progressiv, fremadrettet, oppositionel)
- tilknytningen til samfundsmæssige visioner (oplysning, fremskridt, kulturradikalisme, socialisme, lighed – refropædagogik etc.)

Til:

- Forbundet med "statslige" krav og strategier
- Uden (tydelig) forbindelse til samfundsmæssige visioner
- tilpasning til ..... globalisering, konkurrencestatens krav og vilkår etc.

Udviklingsbegrebets uddannelsespolitiske pol-vending

- Udviklingsbegrebet – ”historiefilosofi” og determinisme. ”At have historien på sin side”
- Nu: Udviklingsbegrebet synes uden tilknytning til samfundsmæssige visioner.

- Af-politisering?
- ”Udvikling” har værdi i sig selv ?
- Ny determinisme? (”Udviklingen kræver at ...”)
- Re-ideologisering?

Udviklingsbasering som "vidensbase"

- "Anvendbarhed"!

"Udviklingsviden er karakteriseret ved at den søger at forklare praksis for at kunne intervenere"

Fra (reformpædagogikken):

- "Samfundsrelevans", "praksisrelevans"

Fokus på praktiske vidensformer

Til:

- Udviklingskontrakter, udviklings-indikatorer, kvantitative effektmål

”... et mål- og operationaliserbart udviklingsbegreb ...” (Uvm., 2008)

Udviklingskontraktens systematik

- *Hovedmålsætninger* definerer de overordnede politiske målsætninger for udviklingskontraktens indhold
- *Resultatkravene* angiver hvad institutionen konkret vil opnå for at indfri de overordnede målsætninger.
- ***Indikatorerne*** angiver hvorledes institutionen konkret vil måle opfyldelsen af de enkelte resultatkrav.
- *Milepæle* angiver den målsatte værditilvækst på indikatoren ved kontraktens udløb og evt. undervejs i kontraktperioden.

Tre typer af målbare udviklings-indikatorer: input, output og outcome

- **Input:** En indikator for målopfyldelsens input er rettet mod indsatser, som understøtter det ønskede resultat, f.eks. afsatte ressourcer eller vurderet centrale forudsættende aktiviteter for målopfyldelsen.
- **Output:** En indikator for målopfyldelsens output er rettet mod, hvad der skal leveres, altså en målsætning af produktet af de afsatte ressourcer og igangsatte aktiviteter
- **Outcome:** En indikator for målopfyldelsens outcome er rettet mod at måle effekten af outputtet, f.eks. den vurderede nytte af opnåede resultater af en udviklingsaktivitet.

(Rapport om udviklingsbaseret i de videregående uddannelser på Undervisningsministeriets område, Undervisningsministeriet 2008)

*”Udviklingskontrakternes målsætninger skal fremstå klare, målbare og i overvejende grad orienteret mod resultater og effekter frem for proces og aktiviteter. (....)
udviklingskontrakterne skal rette det primære fokus mod output og resultater og - i det omfang det giver mening - tillige effekter af output.”*

(Rapport om udviklingsbaseret i de videregående uddannelser på Undervisningsministeriets område, Undervisningsministeriet 2008)

Regeringen (2003): "Bedre institutioner til bedre uddannelse"

"Realiseringen af de institutionspolitiske mål stiller krav om videreudvikling af styringen af institutionerne, så det i højere grad er output - institutionernes resultater - der tæller. Tilskuddene, der allerede i dag bestemmes ud fra omfanget af institutionernes gennemførte undervisningsaktivitet, skal fremover i højere grad gives efter et "noget for noget princip". Institutionerne skal vise vilje til omstilling inden for politisk særligt prioriterede områder."

Perspektiver .....

- **Muligheden for kritik .....**

Vidensamfundets dogmer synes af "afbøje" enhver kritik. Det er en del af deres "forhekselse", at de forbindes med frigørelse og progressivitet. Kritik bliver "per se" tilbageskuende, fodslæbende, ikke forandringsparat etc.

- **"Udvikling" som præstations- , tilpasnings- og optimeringstænkning .....**

Jf. Åkerstrøm : Udviklings-optikken ser det "ufærdige" og "mangelfulde" – infantilisering og patronisering

- **Opgaven for ansatte i uddannelsesinstitutioner ?**

lærings og udviklingsteknologer, der præstations- og udviklingsoptimerer organisationer og individer.

Eller: At fastholde begreber om "dømmekraft" og "myndighed" – og at fastholde forbindelsen til det analytiske og undersøgende, kritiske og selvkritiske i forhold til det opdrag som er givet